

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 08 sierpnia 2024 r.

P-1.4131.234.2024.AA

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

§1 ust. 2 uchwały Nr IV/21/2024 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie określenia wymiaru czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w publicznym przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Biały Bór.

Uzasadnienie

W dniu 16 lipca 2024 r. Rada Miejska w Białym Borze podjęła uchwałę Nr IV/21/2024 w sprawie określenia wymiaru czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w publicznym przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Biały Bór. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 23 lipca 2024 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi m.in. przepis art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych¹, zgodnie z którym rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe.

Wobec brzmienia cyt. regulacji, nie budzi wątpliwości uprawnienie rady miejskiej do podjęcia uchwały w powyższym przedmiocie. Opłaty, o których mowa w cyt. regulacji, co wynika wprost z tego przepisu, są wnoszone z tytułu korzystania z wychowania przedszkolnego przez uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku

¹ Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754 z późn. zm.).

szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, a także, co ważne – są one ponoszone za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe². Wedle wskazanego unormowania organ prowadzący ustala czas, w którym placówka zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę, z zastrzeżeniem, że nie może on być krótszy niż 5 godzin dziennie. Kompetencję w tym zakresie posiada, na mocy art. 29 ust. 1 pkt 1 Prawa oświatowego, rada gminy.

W §1 ust. 1 uchwały Nr IV/21/2024 Rada Miejska w Białym Borze postanowiła, że: *publiczne przedszkole oraz oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Biały Bór, zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie, w czasie ustalonym przez dyrektora przedszkola lub szkoły, przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, natomiast w §1 ust. 2 tego aktu wskazała, że godziny prowadzenia bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej określa w statucie przedszkola lub szkoły podstawowej.*

W ocenie organu nadzoru, wskazanie w uchwale, że w statucie placówki określone zostanie w jakich godzinach odbywać się będą bezpłatne usługi, nastąpiło z przekroczeniem delegacji ustawowej.

Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach³ wynikające z powyższych regulacji uprawnienie rady gminy wyłącznie do ustalania wysokości opłat oraz ustalania ilości godzin bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki podniesione zostało w orzecznictwie⁴ i sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni ten pogląd podziela. Skoro w art. 6 ust. 1 pkt 2 u.s.o. ustala się minimalny czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach publicznych, to rada gminy może tylko ustalić czas dłuższy i jest to jej uprawnienie w zakresie dotyczącym ustalenia tego czasu. Gdyby bowiem intencją ustawodawcy było upoważnienie rady gminy do ustalania godzin, w jakich miałyby się odbywać bezpłatne zajęcia, to wprost dałby takiemu uprawnieniu wyraz w przepisach ustawy, zaś tego ustawodawca nie uczynił. Sąd doszedł do przekonania, że za taką wykładnią przemawia również treść §9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół⁵, zgodnie z którym organizację pracy przedszkola określa ramowy rozkład dnia ustalony przez dyrektora przedszkola (...). Na podstawie ramowego rozkładu dnia nauczyciel, któremu powierzono opiekę nad danym oddziałem, ustala dla tego oddziału szczegółowy rozkład dnia, z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań dzieci.

Organ nadzoru powyższe stanowisko podziela i wskazuje, że w aktualnie obowiązującym stanie prawnym opłaty ustalone przez radę gminy odnoszą się ściśle do czasu przebywania dziecka w przedszkolu. Zgodnie z wolą prawodawcy wyrażoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 Prawa oświatowego, publiczne przedszkole zapewnia co najmniej 5 godzin bezpłatnego wychowania, nauczania i opieki, przy czym czas ten może być dłuższy, jeżeli rada gminy tak postanowi. Natomiast opłaty, których wysokość ustala rada na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, uiszczane są za przebywanie dziecka w przedszkolu w czasie wykraczającym poza czas, w którym zapewniane są bezpłatna opieka, nauczanie i wychowanie, nie zaś za realizację zadań mieszczących się w zakresie podstawy

² Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).

³ Wyrok WSA w Kielcach z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt II SA/Ke 363/15.

⁴ Wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 11 marca 2014 r., sygn. akt II SA/Bd 10/14, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 1059/14.

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61, poz. 624 z późn. zm.).

programowej. W związku z tym, ani rada gminy ani też dyrektor placówki nie są umocowani do tego, by wskazywać, w jakich konkretnie godzinach placówka zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę.

Mając na względzie powyższe, stwierdzenie nieważności §1 ust. 2 uchwały Nr IV/21/2024 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie *określenia wymiaru czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w publicznym przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Biały Bór*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Białym Borze,
- 2) aa.